

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 11.

V Ljubljani, 1. novembra 1889.

Leto XIX.

Na bratovem grobu.

Pred mano mrtvaški je vrt,
 A v njem vrtnarica je smrt,
 Pred mano zelena gomila
 In v njej mi moj bratec počiva.

Oj drag si bil, dragi mi brat,
 Spominam se tisoč te krat,
 A vender okó ni rosilo
 Ko legel si v črno gomilo.

Prinesle rojénice tri
 K zibéli ti mnogo dari;
 A ko jih v zibél so zložile
 Ti kratek živót so sodile.

Le trikrat donésla vzpomlád
 Ti košek cvetie je in nád,
 Ko ní te v četrto dobila
 Pa grob ti je v cvetje zavila.

Zaprl si prekrasno okó
 Zapustil si nas in zemljó,
 Krilatec pred tebe hitéli
 In v svoje koló te vzprejéli.

Tam góri sedáj je tvoj dom,
 Tam góri te videl spet bom,
 Tam góri v večnej mladósti
 Ne znaš ne gorjá ne britkósti.

Zakaj bi se pač žalostil
 Zakaj togoval in solzil?
 Saj tebi je lepše ko meni,
 Da bil bi le skoraj pri tebi! — —

In saj ta zeleni tvoj grob
 To stan ní gnjilobe, trohnób,
 Oj to le vstajenja so vrata,
 Peljajo v nebesa nas zlata.

Volk v kapeli.

(Pripovedka iz —škega kraja.)

amó razvaline kažejo še mesto, kjer je stala nekdanja kapela vrhu gosto poraščenega hriba „Volčjega-vrha.“ Včasih klatilo se je ondú mnogo volkov, kar kaže vže ime hriba. Kapela bila je precej velika in dokaj lepa. V oltarji stala je podoba žalostne Matere Božje. Malokdaj je bila kapela prazna, vedno je prišel kdo in pomóčil pred sveto podobo kratko molitvico. Mimo kapele peljala je pot skozi gozd. To malo pa lično svetišče sezidal je grof, ki je imel v obližji svoj grad. Ako je prišel ná lov mimo kapele, vselej je stopil vanjo in pobožno nekoliko molil.

Na Volčjem-vrhu bival je vže dlje časa požrešen volk, ki je marsikateremu kmetu v okolici strgal kozo ali oveo. Dà, še celó vole in krave je napadal.

Prav na konci vasice, ki je stala ob vznožji Volčjega-vrha, stanovala je ubožna vdova Marta, ki ni imela ničesar družega, nego kravico „Sivko.“ Vsak dan gnala je Sivko na pašo in z njenim mlekom se je ubožno živela. Vdova imela je sina, ki je pa kake tri ure proč, — ono stran hriba, služil za „malega“ hlapca pri nekemu kmetu. Deček — imé mu je bilo Janezek — ljubil je zeló svojo ubožno mater in redno jej je pošiljal svoj mali mesečni zaslužek. Obleko in jed dobival je pri kmetu; denarja ni potreboval.

Neko popóldne priklati se nenadoma k pasóči se Sivki — volk, ter jo napade. Tresoč se po vseh udih tekla je jokaje vdova Marta v vas iskat pomoči. Zamán! Ko je dospela z nekaterimi kmeti nazaj, ležala je Sivka vže mrtva in razmesarjena na tleh. Volk jo je vže popihal v temni gozd. Lahko si je misliti, kako žalostna in obupana je bila uboga vdova. „O moj Bog!“ — vzdihovala je sirota — „kako bodem zdaj živela! Kdo mi bode dajal dobrega mleka!“ Smilila se je kmetom Marta, zato so jej obljubili, da jo bodo podpirali. Vest o volku raznesla se je bliskoma po okolici. Noben kmet ni pošiljal več svoje črede na pašo, a vsak preskrbel si je orožje, da bi pognal volka, ako bi se utegnil približati njegovim hlevom.

Tudi Janezek je poizvedel o nesreči svoje matere. Potožil je svojo žalost gospodarju ter ga prosil, naj bi mu dal, mesto mesečnega plačila, mólzno kozo. Kmetu se je Janezek s pridnostjo tako prikupil, da mu je dal jedno najboljših in največjih koz. Dovolil mu je tudi, da sme kozo takój drugi dan peljati k materi, a na večer naj se zopet vrne domóv. Oj kako vesel je bil tega Janezek! Po noči niti spati ni mogel. Na vse zgodaj okinčal je kozo z venci in trakovi, ulomil si v meji debelo gorjačo ter jo mahnil veselo pojoč preko Volčjega-hriba. Tiči so glasno žgoleli po zelenih vejah ter pozdravljali sè svojim petjem mlado jutro. Srebrna róska blestela se je po pisanih eveticah v prvih žarkih vzhajajočega solnca. Kozá skakala je na Janezkovej strani in v časih radostno zameketala. Krasno jutro vpliva tudi na nespametno žival!

Prišla sta do kapele. „Kadar greš mimo kapele, stopi vselej malo notri, pa moli nekoliko k svetej materi Mariji!“ dejala mu je večkrat mati. Teh besed se je Janezek spomnil. Kaj naj bi zdaj storil? V kapelo hoče iti molit, ali koze s seboj peljati ne sme. Da bi jo zunaj za kako drevo privezal, ni varno: lahko bi prišel volk ter mu jo raztrgal! Priveže toraj kozo za zapadko pri vratih, a sam gre k oltarju, poklekne in pobožno moli za svojo dobro mater. A komaj zmoli par očenašev, ko začuje nemirno meketanje koze. Preplašen se ozrè. Velik volk stopa potuhneno z odprtim gobcem naravnost proti kapeli. Kaj storiti? Pogumno zgrabi svojo palico, teče h kozi, hitro jo odveze in potegne v kapelo za vrata. Krvoločno skoči volk v svetišče ter dirja slepo k oltarju. Janezek popade tresoč se kozo čez trebuh ter jo urno odnese izza vrat vùn na prosto; zaloputne potem vrata in zavrti ključ v ključanici. „Volk je ujet,“ vzklikne Janezek veselo. Sam si komaj verojame, da je bil tako pogumen. Kako vesel je bil, ko je slišal tulečega volka sem ter tjà dirjati po kapeli! Ko se še prepriča, da mu zver ne more nikjer uiti, naglo hiti s kozo proti vasi. Tu začuje na poti lovski rog. Krdelo lovcev in oboroženih kmetov, na čelu njim pa grof sam, približa se mu. Grof bil je vže davno obljubil onemu, ki mu izroči volka mrtvega ali živega sto goldinarjev. Ali zamán! Danes sklical je svoje lovce in nekoliko kmetov, da bi šli loviti volka.

Ko se lovci Janezku približajo, zakliče mu grof, ki je sedel na konji: „Hoj, fantè, kam pa greš s kozo? Kaj se ne bojiš volka? Kako lahko bi zasledil tvojo kozo! Kaj bi bilo, ako bi raztrgal tebe in njo, ti nepremišljeni deček!“

Deček potegne kapico raz glavo ter samozavestno pravi: „Gospod grof! volka sem z božjo pomočjo tam-le gori v kapelo zaprl. Le hitro pojdite tjà, da se sami prepričate!“

„Kaj?“ — začudi se grof — „ti si volka zaprl v kapelo? Je-li to mogoče?“

Janezek pove potem strmečemu grofu vse, kakor se je zgodilo. To so ti delali lovci in kmetje velike oči! No, pa saj se je bilo pogumnosti Janezkovej v resnici čuditi.

„Pojdi z nami!“ pravi na to grof.

„Žal, da nimam časa. Peljati moram hitro kozo k svojej materi, a potem se vrnem zopet naglo k gospodarju.“

„Bo pa kdo drugi peljal kozo k tvojej materi, samó povej, kje stanuje.“

„Prav na konci vasi v ónej malej koči,“ pravi Janezek.

„Ti si toraj sin uboge vdove Marte, katerej je volk raztrgal kravo?“

„Dà, gospod grof, njen sin sem. Ime mi je Janezek. To-le kozico sem jej kupil pri svojem gospodarji in zdaj jo peljem k njej, da bode imela s čim živeti. Oj, moja dobra mati me bode gotovo prav vesela!“

„Priden si Janezek,“ pravi ganeni grof. Tvoj gospodar izvestno ne bode hud, ako zaradi volka malo pozneje domóv prideš; ne boj se! Ti greš z mano, a ti Jože — reče svojemu hlapcu — „pelji kozo v vas.“

Še predno pridejo do kapele, začujejo vže iz daleč divje tulenje volkovo. Grof razpostavi okolo vrat svoje ljudi. Jeden odprè vrata, ali gospod volk noče priti vùn. Izpusté toraj pse; kmalu se prikaže zver iz kapele. Več krogel podere ga na tla. Volk je bil velikanske postave. Vže mrtev, kazal je svoje grozeče zobé in črna

kri mu je tekla iz odprtega žrela. Lovci naredé iz smrekovih vej nosilnico ter polože nanj ubitega volka. Z veselím krikom odrine vsa družba v vas.

Sredi vasi, pred gostilno, se ustavijo, da si more vsak ogledati grozovito zver, ki je delala vsej okolici toliko strahú in preglavice. Grof z Janezkom, loveci in kmetje pa gredo v krémo, da pijó kupo vina na dober izid lova. Janezek se vsede tik grofa in lica mu žaré veselja in sreče. Ko se loveci nekoliko pokrepčajo, reče grof: „Obljubil sem ónemu, ki mi izroči volka, sto goldinarjev nagrade. Janezek je nagrado pošteno zaslužil. On je vjel volka. Ako bi on ne bil peljal koze, katero je kupil siromašnej materi, skozi gozd in stopil v mojo kapelo, da se priporoči Mariji, izvestno bi zdaj ne imeli volka. Zato Janezek ti takój tu izročim zasluženó plačilo.“ In grof našteje Janezku sto svetlih goldinarjev. „Kaj bodeš z denarjem?“ vpraša ga potem grof. „Kupil bodem materi kravico in kar bode ostalo, izročim jej za obleko in hrano.“ Jako je dopadla grofu dečkova ljubezen do matere. Sam ga spremlja domóv in ne more se ubraniti solz, ko uboga Marta strmé zre toliko denarja in kozo, ko hvali na kolenih ljubega Boga za pomoč, ko svojega hvaležnega sina pristréno objame ter poljubi in grofu jokaje izreče zahvalo za njegovo dobroto.

Grof je vzel Janezka na svoj grad. Janezek, ki je bil vedno priden in ubogljív, izučil se je pri staremu oskrbniku gospodarstva, da mu je bil po njegovej smrti zvest in zanesljiv naslednik. Mnogo let služil je grofu in pozneje tudi njegovemu sinu, ljubljen in spoštovan od svojih gospodov. Mater je vzel k sebi in skrbel zánjo do njene smrti.

Vsak dan je hodil molit v kapelo k podobi Marije. Svojega zaupanja do božje pomočnice ni nikdar izgubil, saj ni nikoli pozabil, kako čudovito ga je ona varovala in mu naklonila srečo, ko je vjel krvoločnega volka.

F. G. Podkrimski.

Ljubezen do domovine.

Dob času vojne, vjeli so sovražniki nekega kmeta in ga silili, da jim pokaže najbližji skrivni pot, ki pelje do trdnjave. Kmet se brani tega ter neče, da bi izdal svojo domovino. Vojaški častnik mu pokaže polno možnjo denarjev, rekoč, da bode njegova, ako jih uboga. Ali vse zamán! kmet se ne da pregovoriti. Ko pride general in mu vojaki povedó, da je kmetu dobro znan pot, po katerem se pride v trdnjavo, a neče ubogati, da bi jim pot pokazal. General se razjezi nad kmetom ter mu zapretí, da ga bode ukazal takój ustreljiti, ako ne stori, kar mu velé njegoví vojaki. A kmet odgovori pogumno: „Dobro! ako me ustrelite, umrl bodem kot poštenjak in zvest državnik svojemu vladarju, in ne kot izdajalec svoje domovine!“

General se začudi kmetovemu domoljubju, utolaži se, stisne mu roko in reče: „Vrlí mož! pojdi mirno domóv k svojej družini, nič žalega ti ne storimo zaradi tvojega domoljubja; pomagali si bodemo brez tebe. (Iz nemškega preložil P. G.)

Pošten trgovec.

Cesar Leopold I. je bil ob času turških vojsk v takej denarnej sili, da je moral svojim podložnikom zaukazati, naj mu za vojne potrebe posodijo denarja, kolikor kdo premore. Mej drugimi dunajskimi meščani, ki so prinesli cesarju svoje prihranene novce, prinesel je nek priprost trgovec 200.000 gld. Cesar se zelo začudi, videč, da mu v teh za kupčijo tako neugodnih časih priprost trgovec toliko denarja posodi.

„Kako ste si pridobili toliko denarja?“ vpraša ga cesar.

Trgovec odgovori: „Veličastvo! jaz sem vedno drago kupoval in cenó prodajal.“

Cesar ga še bolj začudeno gleda, misleč, da je hotel ravno narobe povedati, ali trgovec opazivši cesarjevo začudenje, nadaljuje: „Res je takó, Veličastvo, kakor sem rekel: drago sem kupoval in cenó prodajal. Kadar je bil namreč čas kupovati zrnje, sočivje in kar sem za svojo trgovino potreboval, iskal sem vedno le najboljše blago in sem ga tudi draže plačeval, nego drugi trgovci. Pridelovalci so to dobro vedeli in so najboljše blago le k meni vozili, a jaz sem še v tem le najboljše izbiral. Pri prodaji pa sem svoje dobro blagó s poštenim dobičkom še itak ceneje prodajal, nego li drugi svoje slabo blagó in tako je vedno več kupcev prihajalo k meni. Z hitro razprodajo in zmernim dobičkom pridobil sem si več nego li drugi z velikim dobičkom in počasno razprodajo. Vrh tega sem si ohranil mirno vest in pridobil blagoslov božji v svojo hišo.“ —

Cesar je spoznal, da je ta trgovec poštene in modro delal, pohvalil ga je in priporočal drugim trgovcem v vzgled in posnemo.

J. S—a.

Na vernih duš večer.

„**O**kj mámica stara povej mi takój,
Kaj tam po grobovih blesí se nocój.
Zakaj, da še v noči tam ljudstva obilo
Obstaja pred mnogokatero gomilo,
In mило zvonenje iz stolpovih lín,
Vznemirja tišino, čuj! nočnih temín?“ —
„Glej, vnuček predragi, nocojšno zvonénje
Iz vie je pokojnikov dragih ihténje!
Res mnogo na grobih tam lučíc gorí
A v vicah še več se nesrečnih solzí,
Ki v ognji pekočem za grehe nekdanje
Trpé bolečine in bridko kesanje.
Nikdar ni počítka, nocojšno le noč
Z zemlje prositi si smejo pomoč. —
Glej, lučke na grobih žalobno migljajo,
In ranjkíh dušíce krog njih šepetajo

Ter v milem zvonenji srebrnih zvonóv
Na sto in na sto je prosečih glasóv.
A zdaj pa pogledi v nadzračne daljave,
Kakó so prekrasne nebeške višave!
Mej zvezdami góri sam večni je Bog,
Usmiljeno gleda po zemlji okrog,
In angeljev svetih nebrojno število
Pred Njega polagajo spravno kadilo,
Molitev pokladajo naših srcá,
Da rešil nesrečne bi 'z kraja solzá.
Vsaktera goreča in srčna molitev
Je dušam nesrečnim hladilna rešitev. —
I tvojih pokojnikov mnogokatér
Želi si rešitve nocojšni večér,
Zató pa le prosi Bogá zaupljivo,
Da nánje ozrl bi se milostljivo.“

J. Rejec.

Moj ded.

Najlepše ure svojih mladostnih dnij prežil sem pri svojem dedu. Bil je neizrecno dobra duša; blag, prijazen in vesel starček. Pa kako je znal pripovedovati moj ded, nikoli se ga nisem naveličal poslušati!

Na konci vasi stala je njegova hišica. Za njo razprostiral se je proti smrekovem gozdu mal vrt in dalje dve njivi z žitom, krompirjem in repo. Pod gozdom imel je zračno hladnico, v njej mizo in ob stenah klopi. Nad mizo visel je lesen križ. Kolikokrat me je peljal v svoj vrt, kjer so cvetele najlepše cvetice: rudeče vrtnice, ponižne vijolice, bele lilije, spominčice, — oj! kako lepo mi je pripovedoval v vsakej cvetici. Spremljevala sta ga pa vedno rumena mucika in pohlevna grlica. Mucika skakala in mijavkala je za nama, a grlica letala je okolo dedove glave, sédala mu na ramo ter golčala svoj „grrû,“ „grrû.“ — Počasi sva stopala mimo pšenice in krompirja, postala nekoliko, poslušala kukavico ter gledala za skorjancem, ki je visoko pod nebom drobil svojo pesen. V hladnici odpočil si je ded, ker vže tako kratka hoja ga je utrudila. Jaz sem sel k njegovim nogam, zrl mu v modre oči in srebrne lase ter ga prosil, naj mi pové kako novo pravljico. Takój je bil pripravljen. Pripovedoval mi je tiho in počasi o zakletih gradovih, o pomorskih deklicah, o mačehah in pastorkah i. t. d. — dolgo, dolgo; meni so pa siloma drle debele solzé po licih, ali pa se mi je isknilo oko v pogumu in vznemirjenosti. Včasih sva sedela v mraku v zeleni hladnici ter gledala molcé v večerno nebo. Gori na zvezdnatem nébesu plavala je počasi blede luna in varovala svoje zveste ovčice, zlate zvezdice. Zdaj pa zdaj prikradel se je lahek obláček in zatemnel svitlo oblo, a zopet odjadral naprej. Iz daljave čula sva žuboreč vrelec, v gozdu je pa skovikala sôva. Sicer je bilo vse tiho in mirno; niti najmanjši vetrec ni gibal peresca na drevji in cvetic po grmičji. — Takó je bilo po leti.

Ko so pa pozeble v dedovem vrtu vse cvetlice, ko je popadalo raz drevja rumeno listje ter so zapustile našo vas lastovice in ptice pevke, ko je zagrnil sneg širno raván in pokril gozd z belim plaščem, tedaj sem bil v dedovej sobici pri peči. Ondù je sedel po največ na klopi, pri njem mucika in grlica; nad posteljo visela je podoba generala Radeckija in pod njo zarjavela puška, sablja in torbica s patroni. Ded Alojzij je bil namreč vojak; bojeval se je na Laškem in za plačilo svoje pogumnosti dobil je lep križec, a izgubil je tudi levo roko. Kolikokrat mi je pravil o žvižgajočih kroglah, o gromečih topovih, o stokanji ranjencev in ble-doti in ranah mrtvecev. Jaz pa sem glasno plakal in v jednomer klical: „Oj ubogi, ubogi vojaki!“

V zimskih večerih zbralo se je pri dedu dostikrat polno vaških otrok. Prišel je sosedov Andrejček s sestrico Vojko, Jertičev Tonček in plavolasa Darinka, Šinskijeva Dragutinka in bratec Franek, Kordeževa Irmica in mali Gustelj, ki je imel vedno kazalec v ustih i. t. d. — polna klop in zapeček nas je bilo. To je bilo govorenje in smijanja!

Nek večer bili smo zopet pri dedu. Sedemletna, črnooka Irmica povedala je dedu, da je gospod učitelj Dijcovega Pavleka kaznoval, ker je šolsko mašo zamujal in ostale šolarje zasmehoval v cerkvi pri molitvi. „Samó neumneži molijo,“ dejal je, „njemu pa ni treba!“

Resno majal je ded s sivo glavo. „Otroci,“ dejal je, „star sem postal, mnogo sem videl in doživel, a vedno in povsod sem molil. Tudi mene so včasih tovariši zasmehovali, jaz pa se zato nisem brigal. Enkrat sem posebno očevidno spoznal blagoslov molitve. Ko sem šel namreč na vojsko in se pri svojej dobrej materi poslovil, podarila mi je srebrn tolar s podobo Matere božje ter mi ga obesili okolo vratú. „Blagoslovljen je,“ rekla je mati, „nosi ga na svojem sreči, moli pridno, Alojzij, in priporočaj se vsak dan Marijnemu varstvu.“ Kar sem takrat obljubil, spolnil sem tudi v resnici.

Na predvečer boja sedel sem z mnogimi tovariši pri stražnem ognji. Pekli smo krompir in bili prav dobre volje. Govorili smo seveda o prihodnjem jutru, o zmagi in o našem Radeckiju. „Kakor Bog hoče, tako bode!“ opomnil sem jaz; tovariši so se pa glasno zasmijali. „Ti si še vedno pobožna mevža,“ kričal je mlad vojak bledega obraza in črnih las, „glej, pobožnost ti vže kar izza srajce gleda!“ Vsi so zrlí v mé; rudečica oblila me je po licih in sam nisem vedel, kam bi se dejal. Moj srebrn tolar zlezal mi je namreč izpod obleke in podoba Marijna svetli-kala se je pri žaru ognja prav zeló. Vže sem si hotel svetinjo odvezati. „Daj, ne bodi nor!“ upil je črnolasec, „zapijmo tolar!“ „Nè,“ odgovoril sem mu odločno, „tolar je spominek na mojo mater, zato ga ne dam za nič!“ Zopet so se vsi zaničljivo smijali mojej „otročjej budalosti;“ jaz pa sem nejevoljen otišel od ognja.

„Pri večernej molitvi sem se sramoval svojega obnašanja. Zakaj nisem pogumno zavrnil nejevernega tovariša? Mati stala mi je živo pred očmi in njene besede: „Pridno moli, Alojzij; vsak dan se priporočaj Marijnemu varstvu,“ niso mi hotele iti iz misli. Molil sem tisti večer še mnogo pobožneje, nego sicer; a tolarja si nisem odvezal.

„Drugo popóludne, otročiči moji, bilo je bojno polje pokrito z mrtveci in ranjenci; mnogo tovarišev podrla je sovražna krogla. Tudi mene je zadela krogla ravno sredi prs. Ko sem se zbudil iz globoke omedlevice, čutil sem sicer hud udarec na prsih, a nevarno ranjen nisem bil. Svetinja Marijna rešila mi je življenje! Krogla je bila namreč zadela v tolar ter ga čisto skrivila. Ako bi si ga bil prejšni večer odvezal, izvestno bi bil zdaj ležal mrtev v svojej krvi na bojišči.

„Poleg mene pa je hrôpel v smrtnem boji moj tovariš z bledim obrazom in črnimi lasmi, ravno óni, ki me je zasmehoval zaradi moje pobožnosti. Pomótil sem za njegovo dušo „oče-naš.“ — Zato molite, ljubi moji, molite radi in pobožno; kajti molitev in zaupanje v Boga in Marijo pridobi nam mnogo milosti in nas reši iz dušnih in telesnih nevarnosti.“

Takó je govoril moj ded; otroci smo ga pa strmé in tako pazljivo poslušali, da nam niti besedica ni ušla. Kako srečen sem bil še takrat! Večeri moje mladosti, kako lepi ste mi bili! Ostanete mi nepozabni. Zakaj ste minuli tako naglo!? —

Še mladolet zapustil sem svojo rojstveno vas, da sem nadaljeval svoje nauke v mestu L. Tam v prašnem mestnem zidovji, mej zarumenelimi knjigami in zvezki, želel sem si mnogokrat nazaj v prijazno hladnico in malo sobico, k sivemu dedu.

Neko popóludne mi dojde nenadoma od očeta pismo: naj takój z večernim vlakom pridem domóv, ako hočem videti deda še živega. Kako sem se prestrašil tega poročila! Hitel sem k gospodu učitelju prositi ga za dopust, in zvečer na kolodvor. Zdelo se mi je, da brzovlak ne gre hitreje, ko — polž. Vender domá smo! —

Tu je ležal, bled, upadel, onemogel starček: moj dobri ded. Nad glavo pa je visela, kakor prejšna leta puška, sablja in torbica za patrone. Mrklo so me gledale njegove oči, ko mi je podal tresočo še desnico v pozdrav ter mojo krčevito pritisnil na svoje prsi. V umirajočem očesu prikazala se mu je svitla solza, ko je tiho izpregovoril: „Fran, prav da si prišel po slovo k meni, predno umrem.“ Sree mi je hotelo počiti! „Ded, moj preljubi ded, saj mi še ne boš umrl!“ upil sem bolestno in pokleknil k njegovej postelji. Položil mi je svojo velo roko na glavo in pričel tiho in počasi pripovedovati krasno „pravljico“ o — smrti in večnem svidenji! Tako britko se še nisem jokal pri nobenej pravljici. — Tiho je bilo potem v sobi; mucika gledala je žalostno raz peči, grlico so neusmiljeno zaprli v tesno kletko, jaz sem ihté slonel ob postelji in na mizi je slabo brlela voščena sveča

Ded je umrl! Tiho so ga odnesli štirje možje iz prijazne njegove sobice, proč za večno od njegove mucike, grlice in — mene, tjà mej zelene grobove. Zamôklo pel je duhovnik žalnico „miserere,“ milo so doneli vaški zvonovi, tožno sem plakal jaz za krsto njegovo — —: pokopali so ga. — O, o!

Mirno počiva zdaj trudno truplo dedovo pod košatimi vejami žalujoče vrbe. Najljubše cvetlice njegove: vrtnice, vijolice, lilije in spominčice, krasé mu gomilo na domačem pokopališči. — Njegov duh pa zré morda zdaj zadovoljno doli iz nebeških višav na ljubljenega vnuka, ki hvaležno popisuje srečne ure minole mladosti pri njem; zapisuje solzeč se spomine, dà, sladke spomine

F. G. Podkrimski.

Otročja pesenca.

Matí pri zibeli.

Zvézdica pri zvézdici
Krasno se leskéče,
Lúčica pri lúčici
Biserno trepéče.

Zvézdici, naj vam povém,
Je očésec dvoje,
Kí ima jih sinček moj
Drago zlato moje.

Krasne ste vi zvézdice,
Gledam vas ter gledam,
Ali mej najlepše vas
Vender ne prištevam.

Ravno zdaj mi zvézdici
Sta se tiho skrili,
Saj očesci je zaprl
Sinček moj premili.

Saj dve zvezdici poznám
Zvézdici prekrasni,
Jih milejših ní nikjer,
Bolj ko vse sta jasni.

Vi pa zvézdice svetlé
Doli se spustite,
Sinčeku mi lahko noč
Srčno zaželíte.

Mirkec in njegova molitevca.

Mirkec je bil zeló dober in pridren deček. Slušal je svoje roditelje na vsako besedo, pridno se je učil in rad molil. Čujte, kaj se mu je nekega dne sanjalo.

Ko je Mirkec nekega poletnega dne prav sladko zaspal, sanjalo se mu je, da je hodil po zelenem travniku, trgjal cvetice in pel.

Ko tako hodi in si veselo poje, ugleda silno veliko množino zvezdic na travniku. Pred seboj, za seboj, na desno in levo, povsod same svitle zvezdice, ki so letale sem ter tjà okolo njega. Blestele so se v najlepših barvah; bile so svitlo-rumene, vijoličaste, rudeče, zelene in modre. Naj je Mirkec šel naprej ali nazaj, te lepe svitle lučice so šle za njim, kakor bi ga spremljevale. Ali čudno! kadar koli se je katerej približal, nestalo je zvezdice in drugega ni bilo od nje nego rôsa na travi.

— Ne bežite pred menoj, zvezdice ljube! dejal je Mirkec, gledajoč jedno, ki se je posebno lepo svetila. Mirkec obstoji in se zagleda v njeno lepo svetlobo;

svetila se je, da mu je kar igralo pred očmi. In glej! zvezdica je postajala vedno večja in večja, bila je lepo rumena, zdaj zopet modra, in zopet rumena. Obličila se je vedno bolj in bolj ter naposled postala lepa otročja glavica, ki se mu je prav prijazno smijala.

— Tedaj si me vender-le našel! reče mu nežna glavica.

— In kdo pa si? vpraša Mirkec ves začuden in zamaknen v prelepo glavico z rumenimi ličeci in lepimi modrimi očesci.

— Jaz sem tvoja „molitevca,“ katero si sinoči k Bogu odposlal.

— Kaj? moja molitevca si! začudi se Mirkec. In jaz te ne poznam, ker si tako lepa.

— Dà, dà, lepa sem lepa, ker si ti tako želel, da bi bila lepa in ljubeznjiva.

— In kaj delaš tukaj, vpraša Mirkec dalje.

— Čakam tvojega angela váruha, da me ponese gori v sveta nebesa in izroči ljubemu Bogu.

— In kje je moj angel váruh?

— Glej, tam v ónih solnčnih žarkih. Tam so sami angeljčki božji, ki pobirajo vse molitvice in jih nosijo pred prestol božji. Ali nas nisi videl še več kakor le mene samo?

— Dà, dà, videl sem mnogo mnogo sijajnih zvezdic.

— Vidiš, to vse so same molitve, ki jih dobri ljudje in dobri otroci v vasi izmolijo. Vse smo zdaj tukaj ter čakamo, da nas ponesó angelji božji v nebesa.

— In zakaj se tako skrivajo, da onih drugih ne vidim?

— To zato, ker se vsaka molitevca pokaže samo tistemu otroku, čegar je, in to samo takrat, ako je otrok tako srečen, da v pravo pogleda. A zeló težavno je pogoditi svojo molitevco.

— In jaz sem te vender našel, ker si najlepša in najsvitlejša izmed vseh. Ali niste vse jednake?

— To se zna, da nismo! — Oj kako sem jaz srečna, da bom šla tako lepa in tako ljubeznjiva pred obličje Božje. Obljubujem ti, da me bode Bog rad vzprejel in tudi uslišal, ker sem najlepša. Glej, oni sosedov Ivanko odposlal je svojo molitevco sebi za zdravje, Gorjanov Peterček za svoje ovčice, ki jih pase, njegov bratec, mali Franek, da bi ne razbil šolske pločice, sosedova Milka je molila za svoje stariše, a mala Zalka za svojo dobro tetko, Dragica, da bi si nosú ne razbila; vse te molitevce so pač lepe, ali vender ni nobena tako lepa, kakor jaz, tvoja molitevca, ker ti moliš in prosiš Boga, da bi ti pomagal tako živeti, kakor on sam želi in zapoveduje, vse drugo pa prepuščaš v njegove svete roke. O, le poglej me, kako sem lepa, jaz, molitevca tvoja, kako sem srečna, da sem ravno jaz tvoja, kako me bodo veseli zgoraj v svetlih nebesih! Nu, ali ne vidiš, vže se bliža angeljček k meni, da me ponese gori k dobremu Bogu. Predno otidem, prosim te jaz, molitevca tvoja, da me vselej tako lepo odpošlješ. Reci tudi svojim továrišem, naj tudi oni samó lepe molitevce molijo, pa se bomo vse tako lepo svetile, kakor jaz . . . z Bogom, Mirček moj dragi!

Še te poslednje besede je slišal Mirkec in potem se je zbudil ter videl, da so to bile le sanje, ali lepe sanje, katerih ni pozabil nikoli.

In Mirkec je tudi naprej še molil in prosil Boga, da bi mu dal živeti po svojej volji in svojih svetih zapovedih. Bog mu je izpolnil to njegovo željo in Mirkec je bil vse svoje življenje srečen in zadovoljen. *(Po „Smilji“ I. T.)*

Strah v cerkvi.

troci ljubi! dobro vem da radi prebirate resnične zgodbe, ki so se na tem ali ónem kraju dogodile. Zato vam hočem tudi jaz povedati, kaj se mi je v mojih mladih letih pripetilo. — In da mi bodete raje verojeli, naj vam opišem tudi kraj, kder sem bil domá. Dobro vem, da ste vže slišali o „Križnej gori,“ nekdanj zeló slovečej poti božjej. Ta gora, z lepo romarsko cerkvijo sv. Križa, farovžem in romarsko hišo na vrhu, na Notranjskem je mej Cirknico in Ložem.

Z višave, vzlasti iz zvonika, ki stoji prosto poleg cerkve, imaš kaj lep razgled po Cirkniškem jezeru, Oblokah in po vsej krasnej ložke dolini. Doli pod Križno goro na vzhodnej strani je staro mesto Lož z veliko razvalino starega in imenitnega grada, katerega so bajè kruti Turki razdjali. Od ložkega mesta proti velikanu Snežniku prideš po cesti v četrt ure do lepe, velike, jedno-nadstropne hiše, ki stoji na samem, to je starotrška čvetero-razredna ljudska šola — in to je bil nekdanj moj dom. Tù sem preživel svoja otroška zlata leta, tù sem hodil v šolo ter pomagal cerkvenikovemu hlapcu zvoniti, pri službi božje streči i. t. d. — Nu zdaj lahko uganeš, dragi čitateljček moj, da je moj dragi oče bil učitelj, ki je ob enem oskrboval tudi cerkveniško službo.

Od šole je Staritrg oddaljen kakega pol kilometra. To ti je lepa, velika vas v vznožju hriba, ki mu ljudje pravijo „Ulaka.“ Vrh vasi stoji čedna in prostorna farna cerkev sv. Jurija, v katero prideš od vaše strani po stopnicah gori, od župnijske strani pa po stopnicah doli. — Zvonik stoji, kakor na „Križnej gori,“ na južnej strani cerkve kake tri metre daleč. V tej cerkvi tedaj se mi je bil strah prikazal.

Bilo je vže proti večeru v jeseni 1834. leta — v dobrem spominu mi je še zaradi bogate letine. Rajnki oče, Bog daj njegovej blagej duši večni mir in pokoj, reče mi, da naj grem zvonit „angeljevo češčenje“ ali „zdravo Marijo,“ ker hlapca ni bilo ravno domá. Urno in veselo hitim, da izpolnim očetovo povelje. Ko odzvonim, zaprem železna vrata pod zvonikom za sebój. Po tem stopim v cerkev, zapahnem tudi tù velika cerkvena vrata, ter koračim po temnej cerkvi proti velikemu oltarju, da bi v svetilnici pripravil večno luč za prihodnjo noč, — kar plane grôzna kosmata prikazen s svitlimi očmi in velikimi rogovi od stranskega oltarja naravnost proti meni. Bil sem deček, stoprav devet let star, in poguma sem vendar še imel toliko, da sem skočil k svetilnici a svojega dela opraviiti nisem mogel, ker sem se tresel od strahú, kakor šiba na vodi, ter sem vedno gledal v črno pošast. Uberem jo, kolikor sem le mogel, k stranskim vratom, zaloputnem jih za sebój, ter bežim navzdol proti šoli. Od samega strahú nisem mogel domačim povedati, kaj se mi je prigodilo; vržem cerkvene ključe tjà ter upijem: „Oj strah, strah v cerkvi!“ Oče pokliče kovača Jakopa, da gresta gledat, kaj je v božjem hramu. Ali komaj prideta do stranskih cerkvenih vrat, osupela čujeta strašno trkanje po vratih od znotraj. Skoraj bi bila še ónadva zbežala a „pogum veljá“ reče sosed Jakob, odprè polovico vrat — in glej! zdajci plane in telebi grozovit kozel iz cerkve, da bi bil skoraj kovača Jakoba na tla podrl. Bil je K . . . zev mulec. Zna se, da se je grôzen strah takój izpremenil v velik smeh in krohot.

Prigovor pravi: „Strah je v sredi votel, okolo kraja ga pa nič ni“ in to je resnica. Otroci dragi! bojte se Bogá, bodite poslušni in pridni ter se priporočite vsak dan svojemu dobremu angelju váruhu, pa vam se nobenega strahú ni treba bati.

J. R—lj.

Bojanka.

Vas Bojanci leži na nizkem gričku v Črnomaljskem okraji jedno uro od Viniče. Deli se v Dolenje in Gorenje Bojance: prve štejejo nekaj čez 10, a druge okolo 40 hiš. V sredi mej obema se dviga cerkvice s križem vrhu zvonika.

Krog vasi je polje, dokaj dobro obdelano, a kakor je videti, ne kaj rodovitno, vse je bolj kraški svet in o samem poljedelstvu bi se Bojančani težko preživeli.

Bojančani so z večine jako krepki možje. Obleko so si ukrojili po svojih sosedah Hrvatih in Belokranjcih, samó njihova lepo vezena torba jih še razlikuje od onih.

Bojanke imajo posebno lepo obleko. Kadar so praznje oblečene, vidiš na obleki malo ne vse njihovo bogastvo: tolarje, drugo srebrnino, i. t. d. Koncem kit nosijo preluknjen naprstnik. Vrh glave nosijo četverooglat robec „povezačo,“ ki jim visi po zatilniku kakor Romankam. Okrog vratú nosijo „džerdan,“ nekatere samó iz steklenih korald, nekatere pa tudi obvezen s srebrnjaki. Vrh sraceé nataknejo si oprsnik, ki je ves obšit in pretkan s „srmo“ in drugimi zlatimi portami. Zastor jim je tako imenovana „prégača,“ tkana iz živobarvane volne. Na nogah nosijo pisane „čarape“ ali „natikače,“ če je grdo vreme, čevlje.

Bojanke so krepke ženske, podobne lepim Črnogorkam.

Od kod je hren.

(Národna legenda; zapisal Anton Kosi.)

o sta še Zveličar in sv. Peter po zemlji hodila, prideta na svojem potovanji do neke hiše, iz katere sta vže od daleč slišala glasen krik in vrišč. „Stopiva nekoliko v hišo, da vidiva, kaj se ondù godi in kdo tako upije“ reče Zveličar sv. Petru.

Popotnika ideta.

V hišo stopivši najdeta tukaj ženo, ki je ravno svojega moža neusmiljeno oštevala, zmerjala in upila nad njim, da je bilo gróza slišati. — Mirno poslušata Zveličar in sv. Peter nekoliko časa hudo ženo, ki se od prišlecev ni dala motiti, temveč še vse bolje kričala in moža zasipavala s takimi psokami, da je še celó sv. Petra začelo strah biti.

„To je pa vže vender preveč,“ obrne se zdaj Zveličar k sv. Petru, „ídi in izmekni babi jezik in konec bode vseh besedij!“

„O gospod, ali ní to prevelika kazen za ženo,“ obotavlja se svetnik, ki se je hudobne žene močno bal.

„Ídi in stori, kakor sem ti ukazal,“ reče resno Zveličar.

Sv. Peter, ki je dobro vedel, da ne gré protiviti se Gospodovim ukazom ohrabri se in prej kakor je bilo mogoče babi se v bran postaviti, imel je njen jezik vže v roci, ter ga je izročil Zveličarju, ki ga vzame in spravi.

„Čemu pa ti bode sedaj ta hudobni jezik?“ poprašuje radoveden Peter, ko sta zapustila hišo.

„Ta hud jezik,“ odvrne Zveličar, „bodem vtáknil v zemljo in vzrastlo bode iz njega zopet „hudo,“ a vender bodo ljudje to „hudo“ radi imeli.“

Iz babjega jezika je bajè vzrastla potem rastlina: hren, katero, da-si ima zeló hudo in ostro koreniko, ljudje vender kaj radi uživajo.

Kaj se je zgodilo kasneje z ženo, ki se je jezika iznebila, jeli še dalje nad možem upila ali se je pa ž njim pomirila — tega nam legenda ne pripoveduje.

Kralj Matjaž.

X. *)

edeli smo o mraku v sobi in čakali luči. O raznih stvaréh smo se pogovarjali. Ne vem zakaj, poprašal sem babico (staro mater), kaj mi zna povedati o kralju Matjažu. Moja dobra babica odkašljala se je in začela takó-le: — Dà nekđaj znala sem tega več. Pridejo pa leta, pridejo skrbí, pa se mnogokaj pozabi. Ko sem bila pa še deklica, pripovedali smo si pastirji in pastirice dostikrat o kralju Matjažu. Kralj Matjaž bil je menda Hrvat. Po nevesto šel je na Turško. Na svojem popotovanji prišel je do plesalcev in jih vprašal: „Po čem so pri vas raji?“ — Turki so mu odgovorili: „Po belem tolarji, z Lenko pa po rumenem romelni.“ Kralj Matjaž je hitro plačal, kar so zahtevali Turki in plesal z urno in malo Lenko. Čim bolj sta rajala, tem bolj sta od Turkov prihajala. In ko sta prirajala do Matjaževega konja, vrgel je Matjaž Lenko na konja in oddirjala sta preko meje.

Kmalu po poroki vojskoval se je kralj Matjaž z vsemi kralji svetá, pa je vse premagal. Zaradi tega je bil takó ošaben in ponosen, da je samega Boga pozval, naj se gre vojskovat z njim. Bog je poslal h kralju Matjažu svojega angelja, kateri ga je še jedenkrat poprašal, ali se res želi vojskovati s samim Bogom. Ker se je kralj Matjaž le hotel vojskovati, začelo se je bliskati. Hitro je poprašal Matjaž angelja, kaj je to? Angelj mu je odgovoril, da so to božje sablje. In ko je začelo grometi, rekel mu je angelj, da je to bobnanje božjih bobnov. Tega se je kralj Matjaž takó ustrašil, da je Boga milosti prosil. Bog ga je res pomilostil, a to s tem pogojem, da bode šel tjà, kamor bode Bog hotel. In Bog ga je poslal med dve gori, kateri sta se skupaj stisnili. Ondù spi kralj Matjaž pri zlatej mizi in kadar mu bode brada sedemkrat okolo mize prirasla, takrat bode vstal. Tudi njegova vojska je tam. Pešči klečé na jednom kolenu in spé, konjiki pa sedé na svojih konjih, podpirajo si z jedno roko glavo in spé.

Blizu vasi Meje na Sorškem polji raste smreka, katera ima sedem vrhov. Če jej tudi katerega odsekajo, takoj vzraste drugi, takó da jih je vedno sedem. Kadar ne bode nobene vere več na svetu, takrat se bodo vojevali vsi kralji in cesarji med seboj; prišli bodo tudi pod to smreko, da bi sklenili mír. Ko se bo to zgodilo, vstal bode kralj Matjaž, da pomiri vse kralje in cesarje. In zavladal bode zopet tak mir po vsem svetu, kakeršen je bil od začetka svetá.

(Zapisal v Pirničah —ž.)

XI.

Kralj Matjaž je bil tako predrzen, da je celó Boga pozval in mu rekel: „Poskusiva se v vojski, da vidiva, kateri izmej naju bode močnejši.“

Bogu je zeló mrzela tolika ošabnost ubožnega posvetnega kralja. A rekel mu je, da se hoče poskusiti ž njim v boji.

Določila sta dan, kdaj se bodeta sprijela.

Ob določenem dnevu pelje kralj Matjaž svojo ogromno vojsko nad Boga. Ali ko pride tjà, ne najde niti jednega vojaka božjega.

*) Glej „Vrtec“ 1884. I. stran 149 in 171; „Vrtec“ 1887. I. stran 16, 69 in 213.

Vže si je mislil kralj Matjaž, da se je Bog užalil ter se boji vojskovati ž njim. To je kralja Matjaža zeló veselilo.

Zdajci se je začelo strašno bliskati in grometi — prvič odkar stoji svet.

Kralj Matjaž in njegovi vojaki, ki še nikdar niso videli bliska niti slišali groma, popadali so od grôze na zemljo ter obležali v nezavesti. Tako ležé še danes in vstali bodo še le ob sodnjem dnevu.

Blisk in grom se pa od onega časa še vedno ponavljata.

(Zapisal v okolici „Ptujске gore“ Rok D. Gorski.)

Slovani.

gromni slovanski narod poseda obširne prostore mej Jadranskim in Lednim morjem, od sredine Evrope čez vso Azijo do ameriških pokrajin, tako da je pol Evrope, obila tretjina Azije in deli ameriške zemlje njihova svojina.

Pokojni Božidar Raič je opisal meje Slavjanske domovine z navdušenimi besedami takó-le: „Kder basenski Triglav molí v sive oblake, kder Jadra pere nogo slovenskim tlom, kder skaloviti Velebit ponosno gleda na črnogorske sokole junaške, rokajoče se s solznatimi brati okoli plačočega se Balkana, kder na podnožji velikanskega Kavkaza krasne in nežne deklice zrcaleče se v Venčanega morja bisernerj gladini predejo zlato runo, kder Petropavlovsk namače svoje ponosno stalo v Tihem Oceanu, kder se beli medved onkraj Nove zemlje sprehaja po ledenih grudah, kder je Peter Veliki iz Morave povzdignol mesto krasnih poslopij, kder po Beringovej cesti doné glasovi slovanski v slobodno Ameriko“ — povsod ondù Slovan brate ima, da po pravici smemo reči: „Solnce Slovanom nikdar ne zahaja.“

Ogromnemu prostoru, ki je odločen na zemlji Slovanom, primerno je tudi njih ogromno število; kajti nad 80 milijonov štejejo duš in pod ugodnejšimi političnimi in družinskimi razmerami bi se izvestno še obilnejše pomnožili.

Tako razširjen in številen narod ni mogel ostati združen v jedno celoto, v jednej državi pod jedno vlado, nego razdelil se je v teku časa v več rodov s posebnimi imeni in z različnim govorom, da-si razlike v govoru niso ne velike in ne bistvene.

Zdaj delimo Slovane po legi sveta, kder prebivajo, na tri glavne dele, ki pa zopet obsegajo po več manjših rodov.

1. Zapadni Slovani, h katerim dohajajo: *a)* Čehoslovani, stanujoči po Češkem, Moravskem, Sileškem in Slovaškem; teh je čez 7 milijonov duš; *b)* Lužički Srbi, bivajoči v Prusiji, štejejo okolo 150.000 duš; *c)* Poljaki v ruskem, nemškem in avstrijskem cesarstvu štejejo okolo 9 milijonov duš.

2. Vzhodni Slovani; to so Rusi, ki se delijo v Velikoruse, Maloruse in Beloruse; vseh je čez 51 milijonov.

3. Južni Slovani; k tem spadajo: *a)* Bolgari, katerih je 5 do 6 milijonov; *b)* Srbi in Hrvati, katerih je vkupe čez 6 milijonov in *c)* mi Slovenci, ki štejemo nekaj čez poldrugi milijon duš.

J. S—a.

Listje in cvetje.

Tolažilo.

Ko buta v mé vihar nadlog
 In žalost me podí okrog;
 Ko zdi se mi, da svet se cel
 Je zlobno meni vkljub zakle;.
 Ko tisoč sladkih, trdnih nad
 In dolgih trudov krasni sad
 Konča nenadno ljut vihar,
 Porazi v prah mi ga vsikdár:
 Ozira solzno se okó
 Tjà gori v ljubljeno nebó,
 Tolaži misel jedna me:
 Z neba moj Stvarnik ná-me zrè!

P. V. B.

Kratkočasnica.

* Nekdo se je oglasil, da hoče vsakega krčmarja naučiti, kako bode več piva (ola) iztočil, ako mu pošlje 2 gld. — In res se je našlo več krčmarjev, ki mu so poslali po 2 gld. in ga prosili, da jim objavi to skrivnost. In dobili so krčmarji odgovor: „Točíte v vrčkah menj pèn, pa bodete iztočili več piva.“

Demant.

(Priobčíl I. P.)

```

a
a a a
b c e e e
e e e e f i j
j j j j l l l n n
n n o o r r r
r š š t t
u v v
z
    
```

Zamenjajte v tem demantu črke takó med sebjó, da se bode čítalo v 9 vrstah 9 besed od leve proti desnej; peta vrsta naj se číta tudi od zgoraj nizdolu posamičnih besed.

Besede naj značijo: 1. soglasnik; 2. žensko krstno ime; 3. slovenski časopis; 4. možko krstno ime; 5. vas na Dolenjskem; 6. mesec v letu; 7. kuhinjsko posodo; 8. divjo zvrè; 9. soglasnik.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev demanta v 10. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev demanta:

```

      G
      b o b
      k o r e n
      K o n j i c e e
      t a m b u r i c a
      l e p a s p o m l a d
G o r j u p H o č e v a r
      h e r b t o n o s e e
      s o l n é n i e a
      ž u ž e l k e
      l o v e e
      l a h
      r
    
```

Prav ga je rešil gosp. J. Inglič v Lariji.

Nove knjige in listi.

* „Orgeljski odmevi.“ Zbirka prediger in poiger za orglje ali harmonij. Za vporabo v cerkvi, šoli in na domu. Zložil in visokorodnemu g. A. Klodič-u, vit. Sabladoskemu, e. kr. dež. nadzorniku, i. t. d. udano poklonil Danilo Fajgelj. Op. 40. Cena 1 gld. — Vse delo razdeljeno je na štiri dele. V delu I. nahaja se štiri-deset kratkih prediger v aventičnih, starocerkvenih tonovih, t. j. v doričnem, frigičnem, lidičnem in miksolidičnem tonu. V delu II. nahajajo se predigre v vseh tonovskih načinih. V delu III. so pa predigre v vseh moll-tonovskih načinih. Del IV. zavzema pa poigre za polne orglje s pedalom.

To prezanimivo delo priporočamo vsakemu prijatelju glasbe. Dobiva se v tiskarni Blaznikovih naslednikov in pri g. založniku Fr. Govekarju, nadučitelju v Šiški.

* Ilustrovan „Narodni Koledar“ za navadno leto 1890. Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar. — To je prvi „Koledar“, kateremu so pridejana tudi slovanska imena. V zabavnem delu spisani so nekateri naši zaslužni možje; božja pota Slovencev; razstava v Parizu in več drugih zanimivih stvari. Oblika, tisk in papir so prav čedni. Na ta „Koledar“ se lahko naroča po vseh bukvarnah. Cena mu je 45 kr.; po pošti 50 kr.

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčevo“, mestni trg, šte. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.